

Architektūra kaip galvosūkis

Audrius Ambrasas

Architektūra kaip galvosūkis

Audrius Ambrasas

| LAPAS |

Turinys

9	PRATARMĖ	292	SPARTA Pramoninės teritorijos konversija, 2019
12	RUPERT Kūrybinių industrijų centras, 2013	306	PAUPYS Verslo namai, 2016–2020
30	BOLD Sara Hildén meno muziejus, 2020	354	PODIUMAS Kvartalo J. Jasinskio gatvėje konversija, 2022
46	COURT Teismų pastatas, 2014	364	K14A Verslo centras, 2022
52	AGROKONCERNAS Centrinė būstinė, 2019	374	Ž12A Daugiabutis gyvenamasis namas, 2017
82	LAUKO DIENOS Lankytojų centras, 2022	382	Ž13 Daugiabutis gyvenamasis namas, 2022
88	VINGIO TILTAS Pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas, 2019	390	AŠTRUSIS Daugiabučiai gyvenamieji namai, 2022
98	FLOW Vokiečių gatvės rekonstrukcija, 2020	400	M5 Daugiabutis gyvenamasis namas, 2017
108	ŽALIASIS TILTAS Instaliacijos, 2014–2021	414	SENELIO NAMAS Individualus gyvenamasis namas, 2015
122	VINGRIŲ TAKAS Mokyklos pastato rekonstrukcija į daugiabutį, 2020	426	PUNKTYRAS Pavilnio bendruomenės namai, 2023
132	JUNGTIS Centro poliklinikos išplėtimas, 2021	436	SUSTOJIMAI Kūrybinės dirbtuvės, 2015
138	DRAMBLŪ Verslo centras, 2020	444	STOTELĖ Viešojo transporto laukimo paviljonas, 2017
146	ŽALIASIS BLYKSNIS Uosto direkcijos būstinė, 2022	452	TERASA Teatro 12, 2018
160	MoCa Modernaus meno muziejus, 2021	456	ARCHITEKTŪRINIAI VILNIAUS MITAI Tyrimas, 2019–2023
174	KINO PLATFORMA Kino teatro rekonstrukcija, 2021	466	PAMINKLAS Žuvusiems už Lietuvos laisvę, 2018
188	VIZIUM Mokslo ir inovacijų centras, 2022	476	TAUTOS NAMAI Koncertų salė, 2019
224	EXTREME ARENA Ekstremalaus sporto centras, 2022	492	Andrius Jakučiūnas SAVO BAIMES ĮVEIKIANTIS VILNIUS – AR TAI REALU?
234	YRIAI Irklavimo bazė, 2023	496	Projektų metrika 1997–2024
248	ŽIRMŪNŲ MANIEŽAS Lengvosios atletikos maniežas, 2020	508	Biografijos
268	REPOST Kelių policijos pastato rekonstrukcija, 2016	510	Nuorodos
280	ŽALGIRIS Viešbučio pastatas, 2016	512	Iliustracijų sąrašas

Pratarmė

Nuo pirmosios knygos išleidimo praėjo dešimt metų*. Ją rengiant spaudai nuolat kankino abejonės – kam viso to reikia? Kam, be mūsų, tai yra įdomu? Vis tik, pasirodo, popieriniai leidiniai turi išliekamąją vertę – tai ir to laikotarpio mūsų mąstymo atspindys, neišnykstantis interneto erdvės ūkuose, ir darbų katalogas, kuris visuomet po ranka.

Per daugiau kaip du kūrybinės veiklos dešimtmečius išsigrynino ir mūsų studijos kredo – architektūra kaip galvosūkis, – tad naujoji knyga būtent taip ir vadinasi. Ji sukonstruota tuo pačiu principu kaip ir pirmoji – projektai, realizacijos, eskizai keičia vieni kitus, be aiškios perskyros. Toks ir yra mūsų gyvenimas – visi darbai persipina, nutrūksta ir vėl atsinaujina.

Tačiau yra ir esminis skirtumas – šioje knygoje projektų eskizus, brėžinius, nuotraukas papildė jų atsiradimo istorijos ir refleksijos apie tai, kas pavyko, o kas gal ir ne. Kartais nerealizuotos idėjos būna įdomesnės už realizuotas, kartais jos randa vietą kituose projektuose ir tai galima pastebėti verčiant knygą lapas po lapo.

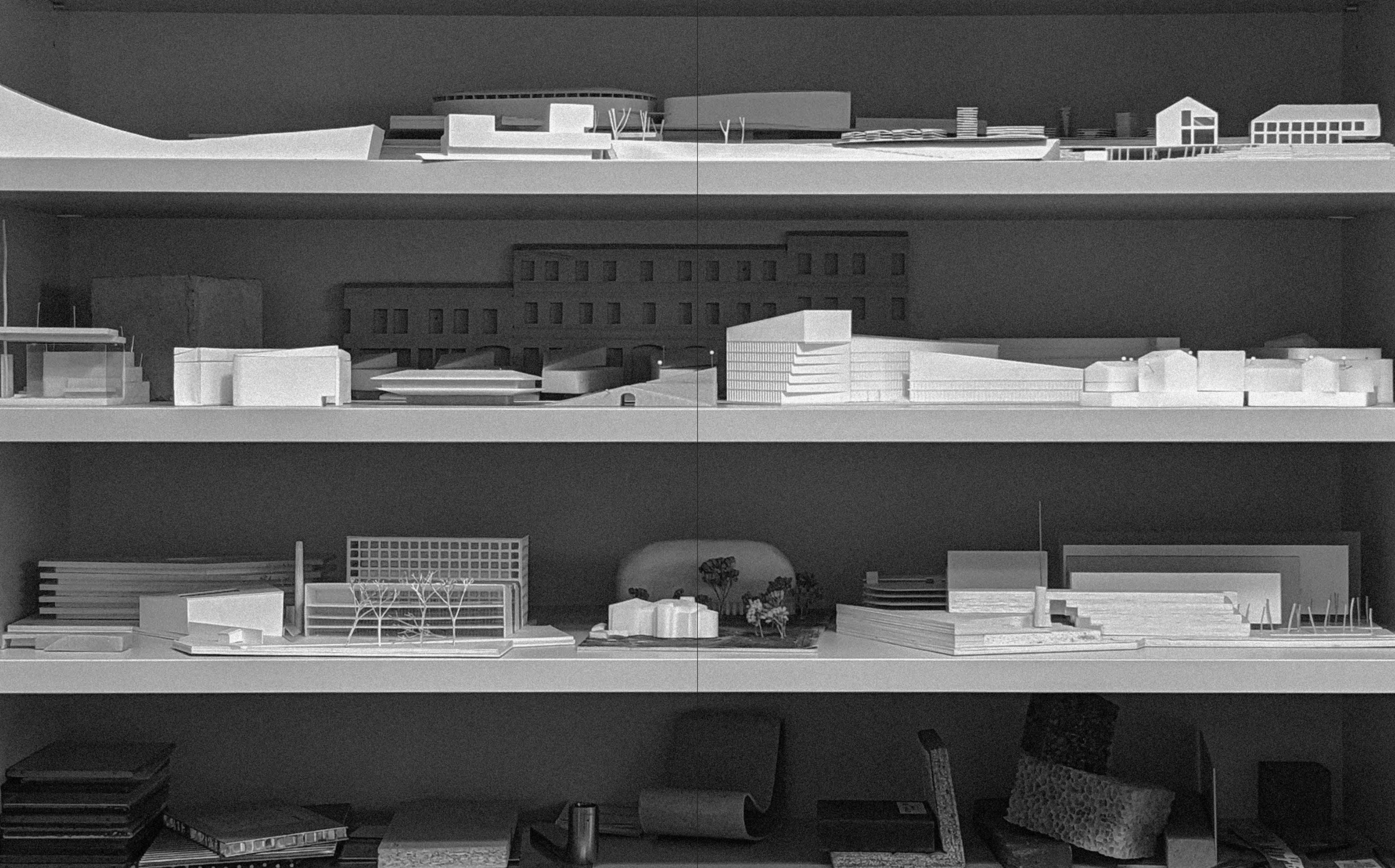
Miesto probleminių vietų stebėjimas kartais inspiruoja ir architektūrines idėjas, kurios galbūt galėtų padėti išnarplioti sudėtingus mazgus. Kai kurie projektai paskatina ir nedidelius istorinius tyrimus, atskleidžiančius vienokių ar kitokių miesto vystymo sprendimų priėmimo motyvus, kurie kartais būna be pagrindo mitologizuojami.

Architektūriniai konkursai yra ir kūrybinė mankšta, ir idėjų generavimas, ir užsakymų gavimo būdas. Rezultatai kartais nuvilia – atrodo, kad padarėme geriausią darbą, bet komisija neįvertino. Šiuo laikotarpiu darėme daug konkursinių projektų ir turėjome pačių įvairiausių patirčių – nuo laimėto ir sėkmingai realizuoto objekto Latvijoje iki diskvalifikavimo.

Taip, konkurso rezultatus lemia daug dalykų – organizatorių suformuota užduotis ir sąlygos, komisijos sudėtis ir, žinoma, idėja, kuri tuo metu pasirodo geriausia. Įdomesnės konkursų istorijas taip pat aprašiau knygoje, kartais leisdamas sau polemizuoti su komisijų vertinimais. Profesorius Vytautas Dičius feisbuke yra rašęs, kad konkurse pralaimėjusį projektą prisimena tik pats projekto autorius, tad knygoje yra ir svarbesnių mūsų studijos darbų metrika, apimanti 1997–2024 metų laikotarpį.

Architektūra yra kolektyvinis darbas: be didelės komandos pastangų nebūtų projektų ir pastatų. Dėkoju visiems kolegoms bendraautoriams ir bendradarbiams – jie visi buvo ir yra svarbūs ir visų indėlis į bendrus darbus yra neįkainojamas.

* *Ambraso architektų biuras. Darbai 1998–2014, „Lapas“, 2014*

RUPERT

Kūrybinių industrijų centras
Vilnius, 2013

„Apie architektūrą visada lengviau kalbėti stebint iš šalies, iš laiko distancijos“, – viename interviu yra sakęs architektas Audrius Ambrasas. Antroji architekto monografija *Architektūra kaip galvosūkis* pristato studijos kūrybą, leidžia detaliau žvilgtelėti į *pa-statytas* ir *ne-pastatytas* kūrybines vizijas nuo 2014 m. iki 2024 m. – reflektuojant ne-laimėtus architektūrinius konkursus, ne-realizuotas idėjas, persipinančius, nutrūkstančius ir vėl atsinaujinančius projektus bei eskizus. Knygoje svarbia dalimi tampa ir pasakojimu virtęs 2019-2023 m. atliktas tyrimas apie tris Vilniaus mitus: Lukiškių aikštę, meridianinę ašį ir Tautos namus ant Tauro kalno.

www.leidyklalapas.lt

ISBN 978-609-8198-81-2

| LAPAS |

